

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krome, za pol leta 2 krome. Za manj premožne za celo leto 3 krome, za pol leta K 1.50. Za naročnike je cena lista, ki je za druge države 6 k.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila s pr o j e m a upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalističu nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna Tiskarna" (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Beseda višjega pastirja!

Pastirski list, ki ga je izdal te dni prevzvišeni knez in nadškof goriški, je razdeljen na tri dele. Po nagovoru govori v prvem delu o pokorščini in o spoštovanju do predstojnikov, cerkvenih in svetnih. V drugem delu pa govori o krščanskem zakonu in o namerah sovražnikov sv. cerkve, da bi razkristjanili sv. zakon. V tretjem delu govori o šoli, ki mora biti s cerkvijo tesno združena. Da se krasne misli našega nadvladike čim bolj razširijo, ponatisnit hočemo v "Primorskem Listu" drugi in tretji del.

O krščanskem zakonu.

Začasni uspeh, katerega so dosegli zagrizeni sovražniki sv. vere na Francoskem, daje pogum tudi našim liberalcem in radikalcem. Tudi pri nas se vedno bolj čuje bojni klic: Proč od Rima! Prosta bodi ljubezen, zakon naj se razveže, šola bodi prosta, brezbožna! Na Dunaju se je celo ustanovilo društvo od svojih žena ločenih mož, ki na vse kriplje terjajo, da se odpravi § 111. obč. drž. zakonika, ki določa, da more zakonska vez med katoličani samo smrt jednega zakonskega raztrgati in da je zakon neločljiv tudi tedaj, če je bil pri sklepanju zakona le eden izmed zakonskih katoliške vere. Ti nesrečni zakonski, večinoma brezverci ali vsaj slabi katoličani, hujskani od judov in prostozidarjev, zahtevajo, da naš državni zbor sklensko postavo, po kateri bi se mogla vez med katoličani veljavno sklenjenega zakona razločiti ne le po smrti zakonskega družeta (sodruga), temveč tudi iz drugih razlogov, katere naj bi postava natančneje določila. Na tak način hočejo sveti zakon oskruniti, nerazločljivo vez hočejo razločiti, zakrament sv. zakona

hočejo nadomestiti z brezmišlostno, da, z grešno zvezo.

Da bi odvrnil ta napad na sv. zakon, ki bi imel, če bi se posrečil, za katoliške družine, občine in državo strašno nesrečne nasledke, so se bili čuvarji sv. cerkve, in sicer avstrijski škofje in nadškofje, zbrali meseca marca na Dunaju k skupnemu posvetoivanju. Tudi moja dolžnost je, da Vas, preljubi, v tem obziru podučim, opominjam in svarim.

Zakon je jedna najstarejših, najčastitljiviših, najpotrebniših ustanovitev. Sam Bog je zakon ustanovil v zemeljskem raj, ko je stvaril ženo iz rebra Adamovega in jo je predstavil Adamu rekoč: Zategadel bo zapustil človek očeta in mater, se bo držal svoje žene in bodeta dva v enem telesu. (1. Mojz. II, 24). Neverci se sicer smejejo temu poročilu sv. pisma o stvaritvi žene, češ, da je bajka, a verni in razumni ljudje vidijo v tem mnogo skrivnosti. S tem da je bil mož prej vstvarjen ko žena in izbeje ženo iz rebra moževega, je hotel Bog nas učiti, da je mož glavár žene in cele družine, da izhaja ves človeški rod od Adama, in da mora žena vedno biti ob strani svojega moža ter ga ljubiti in podpirati. Bog je nam podal v prvem človeškem zakonu vzgled prave zakonske zveze. Ko je dal Adamu samo eno ženo, je s tem jasno pokazal, da mora biti zakon samo med ednim moškim in eno žensko.

Zakon je bil torej od Boga postavljen prej ko je bila država. Zakon je sredstvo, s katerim se človeški rod množi in vzdržuje, zato ga je moral Bog že brž pri začetku človeškega rodu ustanoviti. Zakon je podlaga človeške družine, občine, države. Iz dobrih srečnih zakonov izhajajo dobri otroci, koristni udje sv. cerkve in države, dediči nebeškega kra-

ljestva. Sreča celih družin in rodov je odvisna od srečnega zakona in narobe. Zato se dandanes brezverci in sovražniki družabnega reda tako trudijo, da bi zastupili to koreniko človeškega rodu.

Zakon je tesna, nežna, sveta združitev dveh oseb različnega spola, združitev ne samo teles ampak tudi njih razuma, njih volje in srca, tako da postaneta res dva eden. Ta zvez bi morala trajati skozi celo njih življenje, vsaj do smrti jednega zakonskega. Nikdar bi se ne smela zapustiti ne v nesreči ne v bolezni, ampak pomagati si drug drugemu za častno blagostanje in srečo, za vzgojo otrok, za medsebojno posvečenje in za zveličanje svoje neumrjoče duše.

Zakon je že po svoji naravi versko-naravna zadeva in je bil pri vseh narodih več ali manj svet. Judje in Perzijci, Indijanci, Kitajci, Japonci sklepajo svoje zakone pred duhovnikom, ki prosi nebeškega blagoslova na zaročence. Ko so odkrili Ameriko, so dobili tudi tam divjake in izobražence, ki so si prisegali zakonsko zvestobo vpričo duhovnov in oltarjev. (Dalje pride.)

Prvi avstrijski zadružni shod.

(Konec.)

K 11. razpravni točki „o stanju vprašanja glavedi vojaške dobave“ je stavlil referent Josip Faschingbauer sledeči predlog:

1. Prvi avstrijski poljedelski zadružni shod izreka svoje polno priznanje sklepom, katere je storil poljedelski svet dne 20. junija 1905 glede naravnostne vojaške dobave, in prosi c. kr. vlado, posebno pa visoko c. kr. poljedelsko ministertvo, hvaležno priznavajoč dosedanje koristno delovanje istega na tem polju, da s povdarkom poskrbi za izvršitev uredb, ki se v teh sklepih predlagajo.

Ohlajen in pokrepčan odidem navzgor, gor, gor! Ej, gredo je in kuhalo, kakor greje in kuha v zakurjeni apnenici, pa — si mislim — pri cerkvi sv. Franciška puščavnika se že zopet ohladiš! Potrkam — nič; odpiram — zaklenjeno: Kje neki zopet tiči gospodar? Res, za nekaj časa izvem, da je tam doli ob potu prenarejal drenulje v vinsko trto. Kaj sem hotel? Vračati se — ni kazalo; čakati — nisem vtegnil; torej — naprej, mimo II. restavracije, gor, gor...

Premočen od potu in žejen do konec jezika, prilezem na vojskarski plateau; ah, tu je vsaj prijeten hlad in gozda vonj! Res, blažene višave — v poletnem času...

Vojsko.

Kranjski svet! — Ko sem kot dijak prvič stopil na kranjska tla, sem ves navdušen poljubil zemljo in vskliknil, kakor Cezar svoje dni pri Adrimetu: „Kranjska držim te, moja si!“ Ne vem, ali so vsi izvenkranjski dijaki tako bojevito — poetično navdušeni, kakor sem bil tačas jaz; ali to vem, da sem na Kranjskem in s Kranjci preživel mnogo lepih uric! Saj je celo moj birmanski boter Kranjec; moj prvi in zadnji župnik je bil Kranjec — in trije moji sosede so tudi Kranjci, z enim se pa gledava s hriba v hrib...

(Dalje pride.)

LISTEK.

Skozi tri Idrije!

Potoval A. P.

Z doma.

Prva in zadnja postaja — seveda — so Lokve. Odtod peljejo ceste (tudi brez voza) na pet strani sveta: po kateri se pride v prvo ali „nemško“ Idrijo. Najbližja in lepša pot bi bila čez Lazno-Vojsko, ko bi ne bilo — Trebuše. Ali to je križ, da je Trebuša vmes! Le pomislite vodoravno črto: Lokve 965 m, Trebuša še ne 400 m, Vojsko pa 1090 metrov nad Trstom! Kdo ve, kdaj šele zasede ministerski stol tak prometni minister, da ukaže zvezati laznerske in vojskarske višine? A jaz ga ne morem čakati, če hočem jutri — 22. jun. 1906 — praznovati sv. Ahacija v „nemški“ Idriji! Zató kar podplate pod noge — pa še trdne, da ne bo treba čevljarjev vznemirjati na poti — pa hajdi z Lokvij naprej skozi „cigansko dolino“!

Cestar Martin.

Lepa pot — do „ciganske doline“! Le naš polir Martin je na tej cesti preveč delaven: Kakor hitro je nekoliko vglajena, pa jo Martin „našudra“ z novim kamenjem! Res, vesten in priden polir

je naš Martin, pa naši čevlji nimajo radi take natančnosti... Nu, konec „ciganske doline“ — imé od tod, ker po njej romajo vsako leto parkrat cigani iz vipavske doline v trebuške grape — konec te doline je tudi Martinove ceste!

V Trebušo.

Sedaj pa nizdol — dol — dol! Kolike strmine (stajgonge) ima ta kolovoz ali nogopad v Trebušo, nisem mogel preračunati; le to vam rečem, da bi bilo pametno, ko bi za to pot imele moje noge spredaj peto z visokim „šjortakom“ in zadaj prste. Če Trebušarji še danes nimajo lepše ceste od te, potem so res reveži! Zlasti do „Ivančkove bajte“ — kjer je naš Ivanček, najstarejši lokvarski vdovec počival, ko je šel v Trebušo iskat krtne vode — do one „bajte“ (spodjeden kamen!) je taka strmina, da moraš dobro paziti, da ti glava ne pride pod nogo!

Nu, počasi, počasi — dol, dol! Zunaj moker od solnčnih žarkov, znotraj suh stopim v I. trebuško restavracijo! Krčmar, ki je tudi poštar in občinski tajnik, mi takoj postreže s časo dobrega vipavca, gospodinja pa z loncem krožca. Prav radi bi mi bili ponudili tudi eht-trebuškega drenuljevca, pa na svoje veliko začudenje so slišali, da jaz ne maram — za šnops...

katero je na drugem slavnostnem zborovanju predlagal baron Störck:

„Prvi avstrijski poljedelski združni shod na Dunaju sklene, da se pridruži v polnem obsegu predlogu avstrijskega osrednjega zastopstva za zavarovanje poljedelskih in gozdnarskih koristi, da bi se spremenila pravila državnega železniškega sveta, tako, da se število članov, državnega železniškega sveta, ki imajo zastopati interese poljedelstva in gozdnarstva spravi v polno enakost z zastopstvom obrti.“

Združni shod zahteva, da se pripozna tudi splošni zvezi poljedelskih združenj in združnim zvezam poedinih dežel pravica, da smejo imenovati vsaka svojega člana in enega namestnika v državno-železnični svet.“

S tem je bil končan razpravni del združnega shoda. Razprava je bila zelo živahna in zanimiva. Zadeve, ki so prišle tu v razgovor, so za razvoj poljedelskega združništva izredno važne. Prvikrat se je sestalo celo avstrijsko združništvo, prvokrat so si zastopniki združništva izpovedali svoje težnje in skušnje, a so tudi koj prvokrat videli kako silo reprezentira celotno avstrijsko združništvo. V edinosti je moč! S tem geslom in načelom bo združništvo korakalo naprej na poti, katere cilj je izboljšanje razmer našega poljedelstva.

Namen tega članka je bilo za sedaj le navajati točke, ki so prišle v razpravo in ki so dale povod važnim in resnim resolucijam. Spustiti se v podrobnosti za enkrat ni bilo še mogoče, deloma ker bi se sicer članek vlekel preveč na dolgo, deloma, ker si je treba prej razbrati vso ono množino vtiskov, katere smo zadobili na združnem shodu samem. Vsekakor se pa še povrnemo na poedine razpravne točke, ki so za nas večje važnosti, in to prej kot mogoče.

S. P.

Spomini tolminskega turista.

(Dalje.)

Vrsno je v zadnjih letih precej napredovalo: ima lastno šolo, lepo mlekarnico, lani so napravili nov vodovod in kakor sem zvedel je središče velike libušenske občine, ker v njej (nekajina za tri leta) očel župan, ki modro in previdno vlada veliko in raztreseno županstvo. Pravilo so mi, da bodo letos nove občinske volitve: želim, da bi zopet prišel na vrhunec mož, ki se je v zadnjih letih iskaval modrega občinskega očeta! Toda slišal sem, da se brani. Povsod isto, kjer ni učenega tajnika, se vsak brani za župana; zakaj? Zato, ker glavarstvo pošilja polno nemških in laških dopisov županstvu, kakor da bi moral vsak župan znati nemški in laški. Kdo pa more to ukazati! V mestih uradujejo po zastopih, po bolnišnicah itd. laški ali nemški.

Dopisi zadevajoči naša slov. županstva pridejo v blaženi nemščini ali laščini na glavarstvo, da jih pošlje županstvu, in naše glavarstvo zahteva, da zna vsak župan nemški in laški, kajti ko bi tega ne zahtevalo, bi dopis prestavilo in ga v slovenski prestavi poslalo županstvu, tako pa kar na robu pripomni: županstvo naj na ta (nemški ali laški) dopis odgovori z obratno pošto. Tu ga imaš! Sedaj pa si prosti župan beli glavo, kaj je v dopisu, da boš hitro odgovoril! Ker pa sam ničesar ne spravi skupaj, mora letati od Poncija do Pilata, večkrat ure daleč, da zve, kaj je v dopisu. Pa mi porečeš, dragi bralec, pa naj župan kratko vrne dopis z opombo, da ne razume. Gorje županu, ki bi kaj takega storil, — povsod mu bodo polena metali pod noge. Slavno glavarstvo naj bi toraj vpoštevalo, da naši župani niso trgali hlač po šolskih klopih, da je dosti, da znajo pravilno slovenski pisati in brati — ter naj dopise v slov. prestavi pošlje županstvu, s tem bo koristilo sebi in drugim!

Pa kam smo zšli — vrnimo se na Vrsno! Mnogo je napredovalo Vrsno sem rekel, pa žalibog mnoge tarejo še stari, mnoge pa tudi novi dolgovi. Kakor marsikomu je tudi Vrsencem dobro došla kobariška posojilnica, da so se iztrgali iz oduševskih krempljev. Kristopili so mnogi kot udje k posojilnici in se s tem rešili. To pa kobariškimi magnatom ni všeč. Ker jih nimajo več sami v pesteh, pa pravijo baje: posojilnica je naša in mi spremenimo kadar hočemo Vrsno v „kobariško planino“. Tako je baje žugal

pri zadnji volitvi neki Celjan ali kako se mu že pravi, pa ne iz Celja ampak iz Kobarida. Da, tako se ne žuga samo Vrsencem, ampak baje vsakemu, ki je kaj dolžan pri posojilnici pa ne trobi v kobariški rog. Ljudje božji! vprašam vas, čegava pa je posojilnica: ali Kobaridčev, ki obresti iz nje vlečejo ali vaša, ki plačujete vanjo obresti in jo tako vzdržujete. Če ne bo dolžnikov, mora posojilnica propasti. Kdor v posojilnico vložil ni ud, vsak pa, ki je kaj dolžan pri posojilnici, je tudi ud posojilnice in ima pri obnem zboru ravno toliko govoriti kakor tisti kobariški „Celjan“. Toraj ljudje, ki ste posojilnici kaj dolžni — vi ste udje, vi ste gospodariji posojilnice, vi imate odločilen glas — toraj k obnem zborom in pomečite iz zbora take ljudi, ki pravijo, da bodo vaše vasi spremenili v kobariške planine — pa volite notri pametne mož! Toda naprej! na Libušnjem že pokajo topiči, da se zemlja stresa.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Državni zbor. — V torek je posl. zbornica pooblastila vlado nujnim potom, da sklene trgovinsko pogodbo s Švico. Na to je nadaljevala prvo čitanje predloge glede poddržavljenja severne železnice. Prihodnja seja zbornice bo sklicana pismenim potom.

Volilna reforma. — V pondeljek je razpravljala volilni odsek o številu mandatov v Šleziji.

Posl. Hruby je predlagal, naj bi se zvišalo število mandatov v Šleziji od 15 na 16, in naj bi šestnajsti mandat dobili Čehi. Odsek pa je vzprejel število mandatov, kakor je predlagala vlada. V torek se je izel baviti volilni odsek s tirolskimi mandati. Ker pa niso pogajanja med Nemci in Italijani imela nobenega uspeha in se še vedno nadaljujejo, je odsek začel razpravljati o številu mandatov na Češkem.

Dogodki na Ruskem. — Odstop sedanjega ministerstva je torej, kakor poročajo iz Petrograda, gotova stvar. Te dni je poklical k sebi car 12 članov dume, in se iz tega sklepa, da namerava car imenovati parlamentarno ministerstvo.

Govori se, da odpotuje te dni admiral Skridlov v Sebastopol, kamor ga pošlje car, da preišče natanjko vzroke, ki povzročujejo nezadovoljstvo med mornarji.

V Moskvi nameravajo vprizoriti splošno stavko.

O napadu na velikega kneza Vladimira se poroča: Napadalcji so položili na železniški tir tramove, da bi spravili vlak s tira. Neki čuvaj je to capazil in tekel proti vlakcu, ki se je ustavil.

Vojska med San Salvadorjem in Guatemalo. — Med San Salvadorjem in Guatemalo je minole dni nastala vojska, katere je pa že danes konec.

Dopisi.

Iz Tomaja. — Bilo je krasno vreme, in solnce pripekalo je dokaj močno, ko smo obhajali o Tomaja god sv. ap. Petra in Pavla, zaščitnikov naše župne cerkve. Ta dan prihiti semkaj ljudstvo iz celega Krasa, ker je ob jednem tudi semnji dan. Pa tudi naše vrle čestice napravile so ob 4. uri popoldan na prostornem dvorišču gospe Marije Čefata-Ucman s svojimi gojenkami in učenkami ter nekaterimi domačimi gospicami prav krasno veselico, katero so ponovile tudi prihodnjo nedeljo, s precej obširnim vspehom, med tem tudi igro v petih dejanjih „Nedolžnost preganjana in povelšana“ s petjem in šaljivim srečkanjem.

Petje preskrbel je g. Alfonz Crmek s svojim izbornim mešanim zborom, ker Tomaj — žalibog — ne premore malega pevskega zbora. Vse točke izvajale so pevke in pevci prav dobro, za kar jim bodi tukaj izrečena iskrena zahvala. Na veselici zbralo se je polno občinstva, bližnjih č. g. duhovnov iz tržaške in goriške škofije, starišev gojenk, več g. učiteljev in drugih, kateri so se uprav čudili, kako zamorejo č. šolske sestice s tako slabimi pripomočki doseči tako lepe uspehe pri vzgoji izročene jim mladine. Zato so pa tudi mnogi od njih prepla-

čali vstopnino ali pa še posebej darovali kaj v blagi namen za razširjanje zavoda. Tem in vsem onim, kateri se s svojimi darovi spominjajo „Elizabetišča“, bodi izrečena tem potom srčna zahvala in Bog plačaj!

Za vspeh srečkanja in sploh veselice trudi se je prav posebno g. Albin Šonc, c. kr. poštni uslužbenec v Sežani, kakor tudi gospd. Šončeve pri razprodaji srečk. Vsem pa, ki so na katerikoli način pripomogli k dobremu moralnemu in materialnemu vspehu na praznik sv. Petra in Pavla in v nedeljo, bodi izrečena prisrčna zahvala.

Izpod Krna. — Odlično zastopstvo vsega slovenskega naroda nas pozivlja na tretji slovenski katoliški shod v belo Ljubljano. Gotovo je, da bodo na tem velepomembnem zborovanju nepregledne vrste katoliških Slovencev. In mi, ali bodemo doma, ter mirno gledali, nasprotnika, ki nam ruva iz src najdražjo našo svetinjo: sv. vero?

Mi živimo v vojskinem času v pravem pomenu le tē besede in naša dolžnost je vojskovati se, ter junaško stati za praporom katoliške cerkve. Kako se bomo vojskovali in kakega orožja nam je treba v sedanjem, modernem času, o tem se bodemo svobodno razgovarjali na tretjem slovenskem katoliškem shodu.

Vzdramil se moramo i mi, v naši lepi soški dolini in naj ne bo katoliškega župana, unetega za ljudski blagor, ki bi se ne znašel v naših vrstah. In da bi se zlasti društveno življenje oživilo med nami, je želeli, da pohiti na shod veliko število mož in mladeničev, da se informirajo na dan velike ljudske manifestacije dne 26. avgusta (v nedeljo) — ob nastopih raznih slovenskih katoliških društev, kako daleč so pred nami vrli kranjski in štajerski mladeniči, ter se navdušijo za požrtvovalno delo, zlasti v prid naše mladine.

Priredi naj se posebni vlak, ako se oglasi dovolj udeležencev. Samo do 30. julija je čas za prigrasitev. Brez krepke agitacije pa malo dosežemo. Malo časa imamo še, a tega porabimo vsega. Zatorej agitatorji na delo, da bo naša udeležba sijajna in inpozantna. Na svidenje 26. avgusta v Ljubljani.

Novice.

V mašnike bo posvetil prevziven knez nadškof prihodnjo nedeljo dne 22. julija naslednje gg. bogoslovca: za goriško nadškofijo: Fran Ballaben iz Brune, Bened. Drius iz Kormina, Jož. Kos iz Nemškega Rata, Iv. Reščič iz Gorice, Krist. Tomšič iz Gabrij pri Rubijah, Valt. Venier iz Ajela, Štef. pl. Posarelli iz Avé; za krško škofijo: Iv. Gršković, Fr. Krivičič; za tržaško škofijo: Ant. Križman, Sim. Sironič; iz kapucinskega reda: br. Bonav. Savec. Sveti obredi se bodo vršili v stolnici ter prično ob 7.1/2 zjutraj.

Preminul je v torek ob 3. uri zj. v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici fr. Kamil Černuta. Pokojnik je bil rojen v Logu na Goriškem l. 1836. Preživel je v samostanu skoro 50 let. Pogreb je bil v sredo R. I. P.

Za „Slovensko srotišče“. P. n. gg. Jožefa Koglot 1 K, Frančiška Zavadlav 1 K, Anton Breščak 1 K, Franc Travižan 50 v, N. N. 1 K, Franc Grmek 20 v, Josipina Zneideršič 1 K, Slovanski goriški bogoslovci 19 K 26 vin, Fran Kodrič, kurat 1 K.

Bog vsem stotero povrni!

Za Alojzijevišče: Preč. g. Fran Marinič 20 K.

Bog plati!

Obenl zbor Alojzijevišča bo prihodnji četrtek, t. j. 26. t. m. ob 2. uri popoldne v Alojzijevišču.

V Alojzijevišču se bo sprejelo s prihodnjim šolskim letom kakih 15 novih gojencev. Prošnje za vspejem naj se dopošljejo odboru Alojzijevišča vsaj do 15. avgusta. Priloži naj se jim krsti in ubožni list, zdravniško in zadnje šolsko spričevalo in znamka 20 vin. za odgovor. Pogoji za vspejem so: starost od 9—12 let; vstop vsaj v III razred c. kr. vadic ali na c. kr. pripravnico; poleg nadarjenosti in pridnosti veselje za duhovski poklic, ker je Alojzijevišče priprava za malo semenišče.

Otvoritev bohinske železnice. — Danes torej se otvori na slovesen način bohinska železnica, ki teče iz-

ključno le po slovenskih tleh. Ta dan je za nas Slovence velikega pomena, ker je gotovo, da prinese Bohinjska železnica v naše kraje vse drugo življenje. Prinese nam mnogo dobrega, a prinese nam najbrže tudi mnogo prevar, posebno ako ne bomo znali čuvati svoje zemlje pred tujim navalom; kajti gotovo je, da bodo silili tuji v naše kraje in se pri nas naselili kjerkoli jim bo kazalo in kjerkoli, bodo zamogli izkoristiti nas in naše prirodne sile. V tem pogledu čaka nas Slovence premnogo dela in tega dela se bodemo morali tudi lotiti prej ko prej, da nas tujec v lastni deželi ne prehvapi. Pa o tem bode v našem listu še večkrat govora. Za danes pa le še to: Ker se nam je dalo zadoščenje glede žaljivih napisov na Goriški postaji tedaj se udeležimo tudi Slovenci te slovesne otvoritve, česar pa ne bi bili nikakor storili v nasprotnem slučaju. Nadejamo se pa, da bode danes naše ljudstvo povsod koder teče Bohinjska železnica najočitneje pokazalo onim, ki se bodo vozili v otvorenih vlakih, da teče bohinska železnica izključno po slovenskih tleh, ter da biva na teh tleh zaveden narod, ki hoče ostati vedno to, kar je namred slovenski narod in ki ne bo nikdar dovolil, da bi mu teptal pravice kdorsibodi.

Napisi na državnem kolodvoru.

— Vsi napisi, razun imena kolodvora, so bili napravljeni v treh jezikih. Sledili pa so napisi „Görz-Gorizia“, kar je razburilo vse slovensko ljudstvo naše dežele. Ljudstvo je zahtevalo najodločnejši protest proti toliki žalitvi, — in združeni slovenski stranki sta sklicali za preteklo nedeljo devet shodov.

V soboto pa je vlada dala odstraniti vse žaljive napise, — in iz pričelih pogajanj smo dobili prepričanje, da se dvojezični napisi ne vrnejo več, — še več, da se to vprašanje končno reši v našo zadovoljnost.

S tem je odpadel razlog, ki je dal povod, da so se sklicali javni shodi. In ker so isti mirodajni krogi, ki so predlagali odstranitev dvojezičnih napisov, na doseženi vspeh nujno predlagali, naj se shodi prekličejo, se je to tudi zgodilo.

Ne bodemo tu naštevati vseh razlogov, ki so vplivali, da so se shodi odpovedali. Rečemo le toliko, da najvišja korist našega naroda je zahtevala v najbolj kritičnem trenutku — hladnega razuma! Kdor je imel s shodi še postranske namene, ta seveda ni zadovoljen, da so se mu ponesrečili. Toda noben trezen politik ni smel prezreti možnosti hudih, daleč segajočih posledic, ako bi se shodi vršili, dasi ne več v prvotnem obsegu.

Doseženi vspeh — ni majhen. Predno mogočna vlada kapituluje tako, kakor se je zgodilo v tem slučaju, je treba že močne roke, ki jo v to pršili.

Od svojih somišljenikov zahtevamo z vso pravico, da solidarno z nami odobrijo vse korake, ki so se storili v tem pogledu, in dokažejo tako, da so trezni politiki.

Našim rojakom ob otvoritvi nove železnice. — Pozivljamo naše slovenske rojake, da govore, ko bodo imeli posla z železniškimi uslužbenci in uradniki vedno le v slovenskem jeziku. Železniški uradniki, ki našega jezika ne umejo niso za nas in mi ne zanje. Posebno pa moramo zahtevati od vsakega Slovenca, da govori službeno tudi z načelniki tudi le slovenski. Gospoda Höpperger in Wieser morata dobro občutiti, da je tu slovenska zemlja! Kadarkoli pa bi se utegnila pripetiti od strani neslovenskega osebja kakršnakoli brezaktnost treba zahtevati pritožno knjigo, popisati kratko in točno ves prigodek in podpisati se. Pričakujemo od narodnega ponosa Slovencev, da nikdo ne bo delal malo častne izjeme.

Izročitev bohinske železnice javnemu prometu. — Bohinjska železnica od Jesenic do Trsta se izroči javnemu prometu dne 23. t. m. Na večini postaj bo tadan odprt popoln promet za blago in za osebe, na nekaterih postajah bo pa promet glede blaga nekoliko omejen. Na postaji Grahovo pa prične promet za osebe kakor tudi za blago še le tedaj, ko bode dovršena dovozna cesta. — Tako čitamo v tržaškem „Piccolu“.

Goriški mestni svet in napisi na Goriški postaji Bohinjske železnice. — Sinoči ob 7. uri so se zbrali naši mestni očetje k izvanredni seji, da protestirajo v nji proti temu, da so se odpravili na goriški postaji Bohinjske železnice Görz-Gorizia. Prvi je seveda govoril puro sangue italijan Plauučič

Napadal je vlado ter ji očital, da je prekomerna dano besedo, češ, da bodo na Goricki postaji postavljeni le nemško italijanski napis. S tem da so Italijani hudo užaljeni in posebno pa še za to, ker se je vlada udala v tem pogledu Slovincem ter je prav zaradi tega odstranila nemško italijanske napise, ker so Slovinci to zahtevali, hoteč imeti tudi slovenski napis. Galerija, na kateri se je zbralo nekaj ital. študentov in pohajačev je seveda govorniku burno ploskala, ko je predlagal, naj mestni svet proti takemu postopanju vlade protestuje ter pozove ital. drž. poslance, da vse storé, da vlada italijanom storjeno krivico popravi. Da je bil ta predlog vzprejet razume se samo ob sebi.

Kakor se vidi, ostali so naši mestni očetje le pri protestu, ki pa boje najbrže toliko izdal, kakor je izdal oni, proti imenovanju našega presvitlega knez nadškofa in katerega je stavil ravno isti puro sangue italijan Pinaučič. Iz začeta so, tako se nam iz gotovega vira pripoveduje, nameravali skleniti, naj se goriski mestni svet ne udeleži otvoritvenih slavnosti, ter naj se ne pokloni prestolonasledniku nadvojvodi Fran Ferdinandu, ki zastopa pri otvoritvi nove železnice našega cesarja. A zmanjkalo jim je korajže. Naši mestni očetje vedo najbolje, kako dobro molzno kravo imajo v naši vlagi in, da bi morali precej zapreti mestno botogo, ter napovedati konkurz, ako bi začela ta molzna krava brčati ter ne pustila goriske mestne upravitelje več do sebe, da jo molzejo. Zato pa so ostali, kakor rečeno le pri protestu, da je bilo le nekaj komedije. Sicer pa je tudi to komedijo izzvala vlada sama, kajti, ko bi bili postavljeni na goricki postaji kaj začeta trojezični napisi bi se nad njimi najbrže niti Pinaučič ne spodtkal, toliko manj pa ogromna večina goriskega ital. prebivalstva, ki je popolnoma prepričana, da je slovenski napis na goricki postaji umesten, vedoči, da so v Gorici tudi Slovinci domačini in da tvorijo v gorickem mestu dobro polovico prebivalstva.

Preziranje slov. občine Solkan. — Po oficijelnem programu se prestolonaslednik ustavi na Solkanskem mostu 12 m, da si ga ogleda in da mu bodo predstavljeni inženirji in drugi uslužbenci tvrde Redlich Berger. Solkansko starešinstvo, na čelu župan, bi se ob tej priliki radi poklonili prestolonasledniku. Ti želji niso hoteli ustreči oni, ki so sestavljali oficijelni program. Ko bi bil Solkan laški, bi to bilo najbrže drugače; le slovenske občine se smejo od izvestne strani prezirati. Da so Solkanci radi tega užaljeni imajo popolnoma prav.

Izid zrelostne preskušnje na c. kr. izobraževališču v Gorici, dovršene dne 14. julija 1906.

1.) Odlične za ljudske šole s slov. in nemškimi učnim jezikom: G. ca Gabrijelečič Milica, Škerjanc Josipina in Turšič Hermina;

2.) Odlične za nemške in zrele za slov. ljudske šole: G. ca Abram Ema, Bezjak Ana;

3.) Odlične za slov. in zrele za nemške ljudske šole: G. ca Pipan Tereza, Šket Marija, Vadnjal Lavoslava;

4.) Zrele z nemškimi in slov. učnim jezikom: G. Bellinger Gizella, Čgoj Terezija, Gulin Ljudmila, Heren Marta, Kočmut Marija, Mervic Doroteja, Murgel Erna, Rolich Štefanija, Sedej Ana, Šantel Danica, Vittori Gabrijela, Vončins Josipa.

5.) Zrele z slov. učnim jezikom: G. ca Brišnik Ana, Kregar Marija, Marinič Josipa, Mikuluž Gabrijela, Perin Ana, Pogorel Štefanija, Poljšak Srečka, Prešeren Helena, Ress Avgusta, Sterniš Ema, Vouk Emilija.

Ena kandidatinja je padla za dva meseca iz enega predmeta.

Sklep šolskega leta. — Na c. kr. pripravnički za učiteljska v Podgori pri Gorici je končalo šolsko leto 1905/06. dne 14. julija t. l. Prihodnje šolsko leto se prične dne 17. septembra. V ta zavod se sprejemajo krepki in zdravi dečki, ki so dosegli 14-leto svoje starosti in so dovršili z dobrim vspehom ljudsko šolo ali pa kak razred srednjih šol ter se želé posvetiti učiteljskemu stanu.

Podrobnosti glede vpisovanja v ta zavod se pravočasno objavijo.

C. kr. gimnazijska pripravljalnica v Gorici. — Šolsko leto se je končalo 4. julija: Učenci so bili sami Slovinci in katoličani od 10. do 14. leta. Odličnjakov je 11, prvi red jih ima 31, tretji red pa eden. Vseh skupaj je tedaj bilo 43. Odličnjaki so: Čebokli Andrej

(prvak), Gabršček Oskar, Graf Franc, Kandus Franc, Komel Franc, Matelič Anton, Pertot Filip, Radovič Anton, Rejec Avgustin, Sekule Ivan in Zorman Karl. — Prihodnje šolsko leto 1906/7 se začne 18. septembra, vpisovanje in vsprejemanje pa boče 15. septembra. S seboj je prinesli krstni list, izpričevalo odlično ali vsaj dobro dovršenega tretjega ali četrtega razreda ljudske šole, zdravnikovo izpričevalo o popolnem zdravju in, če so stariši ubogi, tudi ubožni list.

Pregled učence se mladine v zavodih „Šolskega Doma“ leta 1905/06. — Začetkom šolskega leta 1905/06 se je vpisalo v štiri razrednice v „Malem Domu“ 84 dečkov in 99 deklic, v deško štiri razrednico in deklško šestrazrednico v „Šolskem Domu“ pa 181 dečkov in 303 deklice; skupaj je bilo toraj vpisanih v ljudsko šolo 265 dečkov in 402 deklic. — V pripravljalnici za srednje šole se je vpisalo 41 učencev, v pripravljalnici za ženska učiteljska pa 46 učenk. — V deklško nadaljevalno šolo in s to združeni strokovni šoli vpisalo se je 81 gojenk, v moško obrtno-nadaljevalno šolo pa 67 učencev. — V tri otroške vrtnice se je vpisalo 243 otrok, in sicer 108 dečkov in 135 deklic.

V vse zavode „Šolskega Doma“ se je torej vpisalo vsega skupaj 581 dečkov in 714 deklic, skupaj 1295. — Odištevši otroke otroških vrtnic, je bilo vpisanih 473 učencev in 579 učenk, skupaj torej 1052.

Ako primerjamo ta števila z onimi lanskega leta (1904/05), v katerem letu se je vpisalo v zavode „Šolskega Doma“ 462 dečkov in 548 deklic, skupaj 1010, razvidimo, da je letos obiskalo te zavode 42 učencev več nego lani.

Tudi število razredov se je v teku šolskega leta 1905/06 pomnožilo za štiri. Od vpisane mladine se je med letom preselilo, umrlo, ali drugače izostalo 96 otrok. Potemtakem je bilo koncem šol. l. razredovanih le 956 učencev, od katerih je dobro napredovalo 853, 103 so pa slabo napredovali, tako, da morajo ponavljati razred.*)

Izvestje stanja c. kr. izobraževališča za učiteljske in c. kr. vadnice v Gorici koncem šolskega leta 1905/06.

C. kr. izobraževališča:

1.) Slovenski oddelek obiskovalo je 146 gojenk, od teh je dovršilo šolsko leto: z odliko 38, s I. redom 104, neizprašanih 4.

2.) Italijanski oddelek obiskovalo je 146 gojenk, od teh dovršilo je šolsko leto: z odliko 30, s I. redom 100, neizprašani 12, nesposobnih 4.

C. kr. doška vadnica:

3.) Obiskujočih v slovenskem oddelku 229, sposobnih za višje razrede 182, nesposobnih 47, v italijanskem oddelku 239 učencev, sposobnih za višje razrede 203, nesposobnih 36.

4.) C. kr. deklška vadnica. Obiskujočih 277, sposobnih za višje razrede 242, nesposobnih 32, nerazredjenih radi boleznih 3.

5.) C. kr. nemška vadnica. Obiskujočih v obeh dveh razredih 53, sposobnih za višje razrede 42, nesposobnih 10, neizprašani 1. Maturantinj domačih 32 Slovenk, 32 Italijank. Privatistinj 12. Na izobraževališču je bilo po narodnosti: 142 Slovenk, 4 Hrvatice, 137 Italijank, 9 Nemk.

Direktor Gross. — Direktor c. k. goriske gimnazije v pok. Gross je te dni odstopil od sv. vere in postal brezverec. Tako je naznanil uradno goricki magistrat kot pristojna oblast.

Direktor Gross je bil svoj čas tisti mož, proti kateremu smo dvigali večkrat v listu svoj glas, ko je na pr. dovoljeval, da so prirejali dijaki plesje itd. Naš ples je bil glas vpijočega v puščavi! Da, nekateri so ž njim „koketirali“ in z njegovo pomočjo dosedli še druge vspehe, premembe in imenovanja na goricki gimnaziji... Zalostni spomini! Čast pa profesorjem, zlasti pokojnemu monsignoru Andreju Marušiču, ki so očitno obsojali in grajali Grossa takrat, kakor mi da je imel pokojni mons. Andrej Marušič prav, pokazalo se je sedaj. Dejstvo, da je postal direktor Gross brezverec, govori cele knjige. Takeinu človeku je bil zaupan naš najdražji zaklad — katoliška mladina! Naj premišljajo s tem vsi, ki pravijo vedno da pri nas ni brezverskih učiteljev, in da si mi rišemo sovražnika na steno, da bi ga pobijali.

*) „Soča“ pa trdi, da se število učencev in razredov na zavodih „Šolskega Doma“ krči. (Op. stavca.)

Direktor Gross vživa zdaj se svojo soprogo, ki je ob istem času prestopila k luteranstvu, visoko državnemu pokojnjem in morda mu je dala vlada celo kak adjutum za „izredne“ zasluge na goricki gimnaziji. Saj ga je imenovala svoj čas celo za šolskega nadzornika goriske dežele, dasi ne pozna ne jezikov ne razmer naše dežele in se ga mora prištevati med najbolj zagrizene Nemce.

Zdaj, ko se je to zgodilo, spominjamo se z žalostjo v srcu, koliko naših dijakov je ob njegovem času dobilo dvojke in so bili odstranjeni, ko bi bil moral biti odstranjen direktor Gross prvi! Mnogo dijakov je takrat šlo na druge gimnazije, so tam srečno dovršili svoje nauke in so postali dobri duhovniki in uradniki. V duhovskih vrstah je nastalo v zadnjem času mnogo vrzeli. Ni čuda! Saj je gimnazija, ki ima tako osobe, naravnost v boju proti katoliški cerkvi!

Ubogo katoliško ljudstvo, katero mora v Avstriji takim možem zaupati svoje otroke!

„Vzgleden“ sin. — Zidarski pomočnik, 18-letni Ivan Sismund, popival je v nedeljo po vseh gostilnah gorickih, dokler se mu je možnja spraznila. Ker mu pa le ni bilo pijače zadosti, šel je domov ter zahteval od starišev, naj mu dajo še denarja. Ker niso stariši ugodili njegovim zahtevam, začel je Sismund razbivati po stanovanju, kar je privabilo hišne sstanovalce na lice mesta. Prišli so pa tudi redarji, ki so napravili komediji kmalu konec s tem, da so Sismunda odvedli v zapor, kjer se mu je povedalo, naj drugič spoštuje IV. božjo zapoved.

Nevarno ranjen. — V torek zvečer okolo 7. uri in pol je bil na Tržaški cesti blizu domobranske vojašnice nevarno ranjen 26-letni Ivan Pahor kamnosek iz Dola pri Opatjmselu. Pahor je povzil namreč za nekaj novcev sladoleda, katerega je kupil pri nekem prodajalcu sladoleda, vozečemu istega na vozičku. Ko se je Pahor pogovarjal s prodajalcem, se jima je približal neki malopridnež po imenu Viktor Donda, ki prodaja limone in ki je sploh na jako slabem glasu. Ne da bi mu Pahor kaj hotel, se je začel Donda Pahorju rogati in ga zasramovati, najbrže zaradi tega, ker je bil Slovenec. Ko se je zdelo Pahorju preveč, je rekel malopridnežu z odločnim glasom, naj ga pusti v miru in naj se odstrani. Mesto tega pa je malopridnež potegnil iz žepa nož, s katerim je Pahorja dvakrat prav nevarno ranil, tako, da so ga morali spremiti v tuk. bolnišnico. Laški falot pa je potem zbežal, a redarju Vodopivcu se je posrečilo dohiteti ga v Muši in ga pripeljati v tuk. zapore. Ko so falota na policiji vprašali, zakaj je Pahorja ranil, je ta trdil, da je nedolžen in da ni nobenega ranil z nožem, češ, da noža niti nima. Ko je bežal, je vrgel namreč nož od sebe.

Izpred sodišča. — Dne 16. t. m. zagovarjati se je moral pred tuk. okrož. kot kazenskim sodiščem Ivan Plesničar iz Št. Andreža radi težke telesne poškodbe. Nekega dne m. m. nahajala se je namreč v Št. Andrežu v neki krčmi družba pivcev, med katerimi je bil tudi Plesničar. Od vina segreti Plesničar začel se je pripraviti z nekim Francetom Gulinom, in iz prepira nastal je pretep. V pretepu je bil zmagovalec Gulin, kar pa ni bilo po volji Plesničarju, ki je izvlekel iz žepa nož ter prizadel Gulinu pet globokih ran, radi katerih se je moral delj časa zdraviti v tuk. bolnišnici. Pri obravnavi so trdile priče, da je bil Plesničar le nekoliko vinjen in ne popolnoma pijan, tako, da bi ne vedel kaj dela. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesečno ječo ter na povrnitev stroškov v znesku 232 kron, katere bo moral plačati Gulinu.

Isti dan sta bila obsojena na 6 mesečno ječo ter na povrnitev napravljene škode Ivan Gulin in Ivan Pavlin iz Vrtojbe, ker sta v noči od 3. na 4. jan. vkradla v deželni trtnici 3000 bill.

Mlad žepni tat. — V nedeljo popoldne je bilo na cesti proti pokopališču jako živahno. Med množico se je zibal tudi še precej postaren mož, ki si ga je nekoliko preveč privoščil. Sedemnajstletni Miha Jaušek, znani malopridnež, porabil pa je to priliko, ter je izmaknil pijanemu možu možnjček iz žepa, v katerem se je nahajalo 6 K.

Uboj. — V nedeljo vrnil se je iz Gorice v svojo vas Hum pri Šmartnem 42-letni Josip Maurič, ki je čez dan v Gorici popival. Mesto, da bi šel prišedši v domačo vas spat, podal se je Maurič

še v krčmo, kjer je našel nekega sovaščana, ki je bil tudi pijan. Med njima nastal je kmalu prepir in iz prepira nastal je tudi krvav pretep. Obdelovati sta se začela Maurič in njegov sovaščan z noži in prišlo je tako daleč, da je svojemu nasprotniku Maurič prerezal vrat, tako, da je nesrečnež koj izdahnul svojo dušo.

Dopolnilna državnozborna Volitev na spodnjem Štajerskem. — O 1 oddanih 2679 glasov je dobil nadzvetnik Voušek 2518 glasov, ki je torej izvoljen za državnega poslanca.

Važnost novih alpskih železnic. — Dunajski list „Extrablatt“, baveč se z otvoritvijo Bohinjske železnice, povdarja važnost alpskih železnic, ki bodo vezale Trst z južno Nemčijo, našimi zapadnimi in s severozapadnimi deželami. Vožnja med Trstom, in med Monakovem na Bavarskem se skrajša za 180 km, ter bo vsled tega prevažanje blaga med Trstom in Monakovem mnogo ceneje. Največjo korist od Alpskih železnic ima pričakovati seveda Trst.

Odbor slov. kat. akad. društva „Danica“ prosi, da se naslavljajo od 15. septembra t. l. vsa pisma in vse pošiljatve društvu na tč. predsednika, phil. Mirka Božiča, Idrija, Kranjsko, ker vodi sam korespondenco.

Za odbor: Božič Modic tč. predsednik za tč. tajnika

Književnost in umetnost. — Ravnokar je izšla v „Katoliški Tiskarni“ v Ljubljani pesnika Silvina Sardenska pesniška zbirka pod naslovom „Roma“. S to zbirko je pokazal naš znani lirik, ki biva že delj časa v Rimu, svojo pesniško nadarjenost. — Zbirka obsega 116 strani in stane mehko vezana 2 K, lično vezana 3 K 20 vin. — Naroča se v katoliški bukvarni v Ljubljani in jo vsakemu najtopleje priporočamo.

Propovedi I. Tomo Zupan. — V Ljubljani, 1905. Zalagatelj Tomo Zupan. Natisnil Dragotin Hribar. Z odobritvijo knz. ordinarijata v Ljubljani. V mali osmerki 383 strani s uvodom, zaznamkom vsebino in s popravki. Brošuran komad stane 2 K; elegantno vezan 3 K 20 v. Dobivajo se v katoliški bukvarni v Ljubljani. — V vsakem obziru elegantno knjigo prejme slovenska duhovščina - propovedi, ki jih je spisal mons. Tomo Zupan. Ime njegovo slovi že izdavnica med slovenskimi cerkvenimi govorniki. Njegove krasne priloznostne propovedi je prinašal že Einspielerjev „Slovenski Prijatelj“, a to so bili le p-samezni biseri, tu pa se odpira pred nami bogata zakladnica govorov prav za vse cerkveno leto. V vznositem jeziku, kakoršni pristojna zavišeni verski vsebini, razpravlja monsignore misli dragocenejšje slepilnega zlata, kristalnejšje od najdražjega kamenja. V poslednjem času se mnogokrat naglašja kratkoča propovedi: v malem naj se poslušalcem daje mnogo — tej umetnosti je docela kos naš prečastiti propovednik. V kratkem govoru pove mnogo, jako mnogo in kako lepo ga zna opreti zdaj na domačo zgodovino kakor n. pr. obe propovedi o 40urni pobožnosti, zdaj na pravljico iz davne krščanske ali paganske minulosti. Zdaj zajema iz sv. pisma in cerkvenih učiteljev, kakor žal premalo hodijo črpati nekateri duhovni govorniki; zdaj nam podajo tehtne nauke iz svojih bogatih življenjskih izkušenj. Z izborno vsebino se lepo vjemate v knjižici tako priročne oblike tudi krasna tiskarska oprema in izvirna, po pisateljevem načrtu izvedena, elegantna vez.

Varujte se jih! — Italijanski listi poročajo, da je utekel vodja ljudske banke v Viadani v Italiji. Osleparil je banko za 600.000 lir. Njegovo ime je Anton Ferrari. Bil je socialist. Varujte se jih!

Listnica. — A. B.: Kokoš na varnem, objavimo brž ko mogoče. Županov: Isto!

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolače v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Prištan samo z imenom Ivan Hoffa in z levjo varstveno znamko. Zavojit po 1/2 kg 90 vinarjev * 1/2 * 60. Dobiva se povzod.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

je liker **GODINA**, katerega pripravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakobu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“ v ulici Fernelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se določijo naprej 7 K. nakaar se stekleničice določijo franco in so v tem zresku zapopadani vsi pošiljateni stroški. Dobiva se v vseh lekarnah

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Sv. Lucija ob Soči!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo trgovino z mešanim blagom. Zaloga moka **W. Johman** v Ajdovščini. Turšica po jako nizki ceni. V hiši se nahaja zaloga vina in žganja!

S spoštovanjem

Ignacij Fratnik.

Objava.

Naznanja se, da je sklenilo varuštvo deželnega hipotečnega zavoda v svoji seji dne 7. julija t. l. da se podaljša rok za vplačevanje poluletnih obrokov, ne da bi se računale zamudne obresti, od 8 na 15 dni.

Po preteku tega roka se bodo računale zamudne obresti od dne, ki sledi dospelosti obroka.

Ravnateljstvo deželnega hipotečnega zavoda.

Oglas. Zastopniki za kmetijske stroje, stroje za ceglarno, motorje na bencin, za češko tovarno **K. J. Blonsko** se sprejemajo proti proviziji za večje okraje na Goriškem in Istri. Javiti se je pri glavnem zastopniku

Josip Dekleva — Gorica.

Peter Škerbic,

Gorica, Riva Corn h. št. 13
(nasproti zaloga vina g. bratov Bolaffio)

priporoča svojo zalogo piva iz prve domače pivovarne g. **Auer-jevih** dedičev v Ljubljani.

I. Primožič

slovenski optikar v Gorici
ulica Vetturini 3,

Priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše švanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce p o sejnih in trgih ter na deželi.

VIKTOR TOFFOLI

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Gorica, via Teatro št. 20 Gorica, via Seminario št. 10

Olje za luč	32 kr. lit.	Olje corfu	56 kr. lit.
.. fineje	40	.. bari	60 .. ..
.. boljše	44	.. luca	70 .. ..
.. dalmat.	48	.. nizza	80 .. ..
.. istrsko	56	.. najfineje	1 gl. ..

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

Edina zaloga oljkega olja v Gorici.

Najboljše stiskalnice za vino

Stiskalnica za vino.

In **OLJKE** so naše stiskalnice „**HERRUL**“ najnovjšega in najboljšega sestava z dvojnimi in neprotgranimi pritiskalnimi; zajamčeno najboljšo delovanje, ki prekora vsa druge stiskalnice; hidravlična stiskalnica, najboljše avtomatne patente „**SYPHONIA**“ ki delujejo same vane škropilnice, od sebe, ne da bi jih bilo treba goniti. Plugji, mlinci za grozdje, sadje in oljke. Robkalnice za grozdje. Vinogradski plugji. Sušilnice za sadje in druge vegetalne, živjenske in mineralne pridelke. Stiskalnice za seno, slamo itd. na roko. Mlatilnice za lito, čistilnice, ročevalnice. Slamo-razniznice, ročni mlinci za lito v razni velikosti in vsi drugi stroji za poljedelstvo. Izdelujejo in prodajajo z jamstvom kot posebnost najnovjega, izborne izkušene, kot najboljše pripravljene in odlikovane sestavi

Ph. Mayfart & Co

tovarna za poljedelske in vinske stroje na DUNAJU, II. Taborstrasse št. 71.

Automat. škropilnica.

Odlikovani v vseh državah svet z nad 500 zlatimi in srebrnimi kolajnami. Cenik s podobami in množična pohvalna pisma. — Razprodajatelj in zastopniki se iščejo povsod, kjer še nismo zastopani.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiš v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakoršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri s vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti proviziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!